

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2102

z dnia 26 października 2016 r.

w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Trend zmierzający do społeczeństwa cyfrowego zapewnia użytkownikom nowe sposoby dostępu do informacji i usług. Podmioty udostępniające informacje i świadczące usługi, takie jak organy sektora publicznego, w coraz większym stopniu posługują się internetem w celu tworzenia, gromadzenia i udostępniania szerokiego zakresu informacji i świadczenia w trybie *online* usług o podstawowym znaczeniu dla społeczeństwa.
- (2) W ramach niniejszej dyrektywy dostępność należy rozumieć jako zasady i techniki, jakie powinno się stosować przy projektowaniu, tworzeniu, utrzymywaniu i aktualizowaniu stron internetowych oraz aplikacji mobilnych, tak by były bardziej dostępne dla użytkowników, szczególnie dla osób niepełnosprawnych.
- (3) Szybko rozwijający się rynek zwiększania dostępności cyfrowych produktów i usług obejmuje szereg podmiotów gospodarczych, takich jak podmioty tworzące strony internetowe lub oprogramowanie służące do budowania stron internetowych lub aplikacji mobilnych, do zarządzania nimi i do ich testowania, podmioty tworzące aplikacje klienckie, takie jak przeglądarki internetowe i związane z nimi technologie wspomagające, podmioty wdrażające usługi certyfikacji i organizatorzy szkoleń.
- (4) Jak podkreślono w komunikacie Komisji z dnia 19 maja 2010 r. pt. „Europejska agenda cyfrowa”, instytucje publiczne powinny odgrywać istotną rolę w promowaniu rynków treści internetowych. Rządy mogą przyczynić się do rozwoju rynków treści poprzez udostępnienie informacji sektora publicznego na przejrzystych, skutecznych i niedyskryminacyjnych warunkach. Jest to ważne źródło potencjalnego wzrostu innowacyjnych usług internetowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 116.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 18 lipca 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (5) Niektóre państwa członkowskie przyjęły środki oparte na stosowanych międzynarodowo wytycznych dotyczących projektowania dostępnych stron internetowych, lecz środki te często dotyczą różnych wersji lub innych poziomów zgodności takich wytycznych, lub też wprowadziły różnice techniczne w odniesieniu do dostępnych stron internetowych na szczeblu krajowym.
- (6) Wśród dostawców dostępnych stron internetowych, aplikacji mobilnych oraz powiązanego oprogramowania i technologii znajduje się wiele małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Dostawcy tacy, a w szczególności MŚP, niechętnie angażują się w przedsięwzięcia biznesowe poza swymi krajowymi rynkami. Ze względu na różnice pomiędzy państwami członkowskimi w specyfikacjach i regulacjach dotyczących dostępności sieci konkurencyjność dostawców i rozwój hamowane są przez dodatkowe koszty, które trzeba by ponieść w związku z tworzeniem i wprowadzaniem na rynek transgranicznych produktów i usług związanych z dostępnością sieci.
- (7) Z uwagi na ograniczoną konkurencję problemem nabywców stron internetowych i aplikacji mobilnych oraz związanych z nimi produktów i usług są wysokie ceny świadczenia usług lub uzależnienie od jednego dostawcy. Dostawcy często preferują warianty zastrzeżonych norm, co z kolei niekorzystnie wpływa później na zakres interoperacyjności aplikacji klienckich oraz na ogólnounijny, powszechny dostęp do treści stron internetowych i aplikacji mobilnych. Rozdrobnienie regulacji krajowych ogranicza korzyści, jakie mogłaby przynieść wymiana doświadczeń z partnerami krajowymi i międzynarodowymi w kwestii reagowania na zmiany społeczne i technologiczne.
- (8) Dzięki zharmonizowanym ramom branża programowania i projektowania stron internetowych i aplikacji mobilnych powinna napotykać mniej barier utrudniających jej funkcjonowanie na rynku wewnętrznym; powinny też zmniejszyć się koszty ponoszone przez organy sektora publicznego oraz innych nabywców produktów i usług związanych z dostępnością stron internetowych oraz aplikacji mobilnych.
- (9) Celem niniejszej dyrektywy jest zapewnienie większej dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego w oparciu o wspólne wymogi dostępności. W celu wyeliminowania fragmentacji rynku wewnętrznego konieczne jest zbliżenie środków krajowych na szczeblu unijnym w oparciu o porozumienie w sprawie wymogów dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego. Ograniczyłoby to niepewność, jakiej doświadczają programiści, i sprzyjałoby interoperacyjności. Zastosowanie neutralnych pod względem technologicznym wymogów dostępności nie będzie hamowało innowacyjności, a może ją wręcz stymulować.
- (10) Zbliżenie środków krajowych powinno również pozwolić unijnym organom sektora publicznego i przedsiębiorstwom na czerpanie korzyści gospodarczych i społecznych z rozszerzenia zakresu świadczenia usług *online* lub usług mobilnych na większą liczbę obywateli i klientów. Powinno to zwiększyć potencjał rynku wewnętrznego produktów i usług związanych z dostępnością stron internetowych i aplikacji mobilnych. Dzięki związanemu z tym rozwojowi rynku przedsiębiorstwa będą mogły przyczynić się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy na terytorium Unii. Wzmocnienie rynku wewnętrznego powinno zwiększyć atrakcyjność inwestycji w Unii. Na tańszym dostarczaniu produktów i usług związanych z dostępnością stron internetowych skorzystałyby też organy sektora publicznego.
- (11) Obywatele skorzystaliby na szerszym – zapewnianym poprzez strony internetowe i aplikacje mobilne – dostępie do usług sektora publicznego i otrzymywaliby usługi i informacje ułatwiające im codzienne życie i korzystanie z przysługujących im praw w całej Unii, w szczególności z ich prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Unii oraz swobody przedsiębiorczości i świadczenia usług.
- (12) Ratyfikując i, odpowiednio, zawierając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych przyjętą w dniu 13 grudnia 2006 r. („konwencja ONZ”), większość państw członkowskich i Unia zobowiązały się do podjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym, na zasadzie równości z innymi osobami, dostępu m.in. do technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, do opracowywania, ogłaszania i monitorowania wdrażania minimalnych standardów i wytycznych w sprawie dostępności urządzeń i usług powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych oraz do popierania dostępu osób niepełnosprawnych do nowych technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, w tym do internetu, oraz zobowiązały się do powstrzymywania się od angażowania się w jakiegokolwiek działania lub praktyki, które są niezgodne z tą konwencją, i zapewnienia, by organy i instytucje publiczne działały zgodnie z nią. Konwencja ONZ stanowi również, że produkty, środowisko, programy i usługi powinny być projektowane w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Takie „uniwersalne projektowanie” nie powinno wykluczać urządzeń wspomagających przeznaczonych dla szczególnych grup osób niepełnosprawnych, tam gdzie urządzenia takie są potrzebne. Zgodnie z konwencją ONZ do osób niepełnosprawnych zalicza się te osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub zmysłową, co może, w połączeniu z innymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami.

- (13) Komunikat Komisji z dnia 15 listopada 2010 r. pt. „Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier” nawiązuje do konwencji ONZ i dąży do zniesienia barier, które utrudniają osobom niepełnosprawnym udział w życiu społecznym na zasadzie równości. Określa działania, jakie mają być podjęte w kilku obszarach priorytetowych, w tym w zakresie dostępu do technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, a jego celem jest „zapewnienie dostępności towarów, usług, także publicznych, oraz urządzeń wspomagających dla osób niepełnosprawnych”.
- (14) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽¹⁾ i (UE) nr 1304/2013 ⁽²⁾, zawierają przepisy dotyczące dostępności w odniesieniu do technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Nie odnoszą się one jednak do specyfiki dostępności stron internetowych lub aplikacji mobilnych.
- (15) Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 ⁽³⁾ wspiera badania naukowe i działania rozwojowe dotyczące technologicznych rozwiązań problemów związanych z dostępnością.
- (16) W komunikacie z dnia 15 grudnia 2010 r. pt. „Plan działań na rzecz europejskiej administracji elektronicznej na lata 2011–2015: Technologie informacyjno-komunikacyjne w służbie inteligentnej, zrównoważonej i innowacyjnej administracji publicznej” Komisja wzywa do podjęcia działań zmierzających do rozwijania usług administracji elektronicznej zapewniających integracyjność i dostępność. Obejmuje to środki mające na celu zmniejszenie różnic w korzystaniu z ICT oraz propagowanie korzystania z ICT w celu rozwiązania problemu wykluczenia, a tym samym zapewnienia, aby wszyscy użytkownicy mogli jak najlepiej wykorzystać istniejące możliwości. W komunikacie z dnia 19 kwietnia 2016 r. pt. „Plan działań na rzecz administracji elektronicznej UE na lata 2016–2020: Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji” Komisja ponownie podkreśla znaczenie powszechności i dostępności.
- (17) W europejskiej agendzie cyfrowej Komisja zapowiedziała, iż strony internetowe sektora publicznego powinny być w pełni dostępne do roku 2015, a tym samym odniosła się do deklaracji ministerialnej z Rygi z dnia 11 czerwca 2006 r.
- (18) W europejskiej agendzie cyfrowej Komisja podkreśliła, że konieczne było podjęcie skoordynowanych działań w celu zapewnienia, by nowe treści elektroniczne były w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych, z myślą o zapewnieniu Europejczykom lepszej jakości życia poprzez np. łatwiejszy dostęp do usług użyteczności publicznej i treści kulturowych. Komisja wezwała także do ułatwienia podpisania protokołu ustaleń w sprawie dostępu elektronicznego dla osób niepełnosprawnych.
- (19) Treści stron internetowych i aplikacji mobilnych obejmują informacje tekstowe i nietekstowe oraz dokumenty i formularze do pobrania, oraz dwukierunkową interakcję, taką jak przetwarzanie formularzy cyfrowych oraz przeprowadzanie procesów uwierzytelniania, identyfikacji i płatności.
- (20) Wymogi dostępności ustanowione w niniejszej dyrektywie nie powinny mieć zastosowania do treści znajdujących się wyłącznie na urządzeniach mobilnych lub w aplikacjach klienckich dla urządzeń mobilnych, opracowywanych dla zamkniętych grup użytkowników lub z myślą o szczególnym zastosowaniu w konkretnym środowisku, niedostępnych dla szerokiej rzeszy odbiorców i przez nią niestosowanych.
- (21) Niniejsza dyrektywa nie narusza dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE ⁽⁴⁾, a w szczególności jej art. 42, ani dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE ⁽⁵⁾, a w szczególności jej art. 60, które wymagają, aby specyfikacje techniczne wszystkich zamówień, które przeznaczone są do użytku osób fizycznych – zarówno ogółu społeczeństwa, jak i pracowników podmiotu zamawiającego – z wyjątkiem przypadków należycie uzasadnionych, sporządzane były w taki sposób, aby uwzględnić kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowanie dla wszystkich.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

- (22) Ze względu na brak automatycznych lub skutecznych i łatwych do wdrożenia środków na rzecz udostępniania niektórych rodzajów publikowanych treści oraz z myślą o ograniczeniu zakresu stosowania niniejszej dyrektywy co do treści stron internetowych i aplikacji mobilnych faktycznie znajdujących się pod kontrolą organów sektora publicznego, niniejsza dyrektywa przewiduje czasowe lub stałe wyłączenia z jej zakresu stosowania niektórych rodzajów treści, stron internetowych lub aplikacji mobilnych. Wyłączenia te powinny zostać ponownie przeanalizowane przy okazji przeglądu niniejszej dyrektywy w świetle przyszłego rozwoju technicznego.
- (23) Prawo osób niepełnosprawnych i osób starszych do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym Unii i do integracji z tym życiem jest nierozłącznie związane ze świadczeniem dostępnych audiowizualnych usług medialnych. Niemniej jednak prawo to może zostać udoskonalone w ramach unijnych przepisów sektorowych lub przepisów skupiających się na dostępności, mających także zastosowanie do nadawców prywatnych, tak aby zagwarantować warunki uczciwej konkurencji bez uszczerbku dla funkcji użyteczności publicznej audiowizualnych usług medialnych. Niniejsza dyrektywa nie powinna zatem mieć zastosowania do stron internetowych ani mobilnych aplikacji nadawców publicznych.
- (24) Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie ma na celu ograniczania wolności słowa ani wolności i pluralizmu mediów w zakresie w jakim są one zagwarantowane w Unii i w państwach członkowskich, w szczególności na mocy art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”).
- (25) Zakresem stosowania niniejszej dyrektywy mogłyby zostać objęte niektóre organizacje pozarządowe (NGO), które są organami dobrowolnie samorządnymi i zostały ustanowione do realizacji celów zasadniczo niekomercyjnych, świadczenia usług, które nie są niezbędne dla społeczności, takich jak usługi, które nie są bezpośrednio zlecane przez władze państwowe, regionalne lub lokalne, lub usług, które nie odnoszą się w szczególności do potrzeb osób niepełnosprawnych. Aby uniknąć nakładania na takie organizacje pozarządowe nieproporcjonalnego obciążenia, niniejsza dyrektywa nie powinna mieć do nich zastosowania.
- (26) Formaty plików dokumentów biurowych należy rozumieć jako dokumenty, które nie są przeznaczone przede wszystkim do użytku w internecie, a są elementem stron internetowych, np. Adobe Portable Document Format (PDF), dokumenty pakietu Microsoft Office lub ich (otwarte) odpowiedniki.
- (27) Media zmienne w czasie nadawane na żywo, które są przechowywane w internecie lub ponownie publikowane po transmisji na żywo, należy traktować jak media zmienne w czasie nagrane z wyprzedzeniem, bez zbędnej zwłoki od daty pierwszej transmisji lub ponownej publikacji takich zmiennych w czasie mediów, bez przekraczania czasu ściśle niezbędnego do zapewnienia dostępności zmiennych w czasie mediów, przy czym priorytet nadawany jest podstawowym informacjom dotyczącym zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa publicznego. Ten niezbędny okres czasu zasadniczo nie powinien przekraczać 14 dni. W uzasadnionych przypadkach, na przykład gdy niemożliwe jest uzyskanie odpowiednich usług w odpowiednim czasie, okres ten może zostać wyjątkowo przedłużony do minimum niezbędnego do zapewnienia dostępności treści.
- (28) Niniejsza dyrektywa, mimo iż zachęca organy sektora publicznego do zapewnienia dostępności wszelkich treści, nie ma na celu ograniczenia treści, które organy sektora publicznego umieszczają na swoich stronach internetowych lub w aplikacjach mobilnych, wyłącznie do treści, które są dostępne. Gdy dodawane są treści niedostępne, organy sektora publicznego powinny, w zakresie, w jakim jest to racjonalnie możliwe, dodawać na swoich stronach internetowych lub w swoich aplikacjach mobilnych dostępne alternatywy.
- (29) W przypadkach gdy mapy przeznaczone są do zastosowań nawigacyjnych, a nie opisu geograficznego, dostępne informacje mogą być potrzebne, aby pomóc osobom, które nie mogą prawidłowo wykorzystywać informacji wizualnych lub złożonych funkcji nawigacyjnych, np. w celu zlokalizowania obiektów lub obszarów, gdzie świadczone są usługi. Jedną z dostępnych alternatyw powinno być zatem zapewnienie informacji takich jak adresy pocztowe i pobliskie przystanki transportu publicznego lub nazwy miejsc lub regionów, które często są już dostępne dla organu sektora publicznego w prostej i czytelnej dla większości użytkowników formie.
- (30) Zakresem stosowania niniejszej dyrektywy powinny zostać objęte treści osadzone, takie jak osadzone obrazy lub nagrania wideo. Czasami jednak tworzone są strony internetowe i aplikacje mobilne, do których następnie mogą być dodane treści, np. programy do obsługi poczty elektronicznej, blogi, artykuły pozwalające użytkownikom na dodawanie komentarzy lub aplikacje obsługujące treści pochodzące od użytkowników. Innym przykładem mogą być strony, takie jak portale lub strony informacyjne zawierające treści zebrane od wielu współautorów, lub strony, które z upływem czasu automatycznie publikują treści pochodzące z innych źródeł, jak ma to miejsce w przypadku reklam wstawianych dynamicznie. Tego rodzaju treści pochodzące od stron trzecich powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, o ile treści te nie są finansowane ani opracowywane przez zainteresowane organy sektora publicznego i nie są pod ich kontrolą. Treści takie, co do zasady, nie powinny być wykorzystywane, jeśli ograniczają lub obniżają funkcjonalność usług publicznych oferowanych na tych stronach internetowych lub w aplikacjach mobilnych. Za treści pochodzące od stron trzecich nie można uznawać treści,

które znajdują się na stronach internetowych lub w mobilnych aplikacjach organów sektora publicznego, a których celem jest przeprowadzenie konsultacji lub zorganizowanie dyskusji na forum, a tym samym treści takie powinny być dostępne; nie dotyczy to treści pochodzących od użytkowników, które to treści nie podlegają kontroli zainteresowanych organów sektora publicznego.

- (31) Niektóre wymogi dostępności stron internetowych lub aplikacji mobilnych powinny nadal być przestrzegane w odniesieniu do metadanych powiązanych z powielaniem pozycji ze zbiorów dziedzictwa.
- (32) Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny nakładać na państwa członkowskie obowiązku udostępniania archiwizowanych treści stron internetowych ani aplikacji mobilnych, jeżeli nie są już aktualizowane ani edytowane i jeżeli nie są one potrzebne celem prowadzenia procedur administracyjnych. Na użytek niniejszej dyrektywy za aktualizację lub edycję strony internetowej lub aplikacji mobilnej nie uznaje się konserwacji o charakterze czysto technicznym.
- (33) W internecie należy zapewnić dostępność podstawowych administracyjnych funkcji szkół, przedszkoli lub żłobków. Gdy taka podstawowa treść została przedstawiona w sposób dostępny za pośrednictwem innej strony internetowej, nie należy ponownie udostępniać tych treści na stronie internetowej zainteresowanej placówki.
- (34) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość rozszerzania zakresu stosowania niniejszej dyrektywy na inne rodzaje stron internetowych i aplikacji mobilnych, w szczególności na strony intranetowe lub ekstranetowe oraz na aplikacje mobilne nieobjęte niniejszą dyrektywą, a które są przeznaczone do stosowania i stosowane przez ograniczoną liczbę osób do wykorzystania w miejscu pracy lub w ramach nauki, oraz do utrzymywania lub wprowadzania, zgodnie z przepisami Unii, środków wykraczających poza minimalne wymogi dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych. Należy też zachęcać państwa członkowskie do rozszerzania stosowania niniejszej dyrektywy na podmioty prywatne, które oferują urządzenia i usługi ogólnie dostępne lub powszechnie zapewniane, w tym w dziedzinie opieki zdrowotnej, opieki nad dziećmi, włączenia społecznego i zabezpieczenia społecznego, a także w sektorze transportu oraz energii elektrycznej, gazu, ciepła, wody, komunikacji elektronicznej i usług pocztowych, ze szczególnym uwzględnieniem usług, o których mowa w art. 8–13 dyrektywy 2014/25/UE.
- (35) Mimo iż niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do stron internetowych i aplikacji mobilnych instytucji unijnych, instytucje te zachęca się do spełnienia wymogów dostępności ustanowionych w niniejszej dyrektywie.
- (36) Wymogi dostępności ustanowione w niniejszej dyrektywie są sformułowane tak, by były neutralne technologicznie. Wskazują one, co należy osiągnąć, aby użytkownik był w stanie dostrzec, obsługiwać, zinterpretować i zrozumieć daną stronę internetową, aplikację mobilną oraz ich odpowiednie treści. Nie określają, jaką technologię należy wybrać w przypadku danej strony internetowej lub informacji w internecie bądź aplikacji mobilnej. W związku z tym nie hamują one innowacji.
- (37) Cztery zasady dostępności to: **postrzegalność** – która oznacza, że informacje i elementy interfejsu użytkownika muszą być przedstawiane użytkownikom w sposób, który potrafią oni dostrzec; **funkcjonalność** – która oznacza, że elementy interfejsu użytkownika i nawigacja muszą być funkcjonalne; **zrozumiałość** – która oznacza, że informacje i obsługa interfejsu użytkownika muszą być zrozumiałe; oraz **integralność** – która oznacza, że treści muszą być wystarczająco integralne, by mogły być skutecznie interpretowane przez różnego rodzaju aplikacje klienckie, w tym technologie wspomagające. Te zasady dostępności przekładają się na możliwe do testowania kryteria powodzenia, takie jak te leżące u podstaw normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 „Wymagania dostępności dotyczące publicznych dostaw produktów i usług ICT w Europie” (2015-04) (norma europejska EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), z zastosowaniem norm zharmonizowanych i wspólnej metodyki służących badaniu zgodności treści stron internetowych oraz aplikacji mobilnych z tymi zasadami. Ta norma europejska została przyjęta na podstawie mandatu M/376 wydanego przez Komisję dla europejskich organizacji normalizacyjnych. Dopóki odesłania do zharmonizowanych norm lub ich części nie zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, za minimalne środki wdrażania tych zasad w praktyce powinny być uznawane odpowiednie klauzule normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).
- (38) Jeżeli wymogi dostępności ustanowione w niniejszej dyrektywie nie mają zastosowania, w takim przypadku zgodnie z dyrektywą Rady 2000/78/WE⁽¹⁾, konwencją ONZ i innymi właściwymi przepisami nadal będą obowiązywały wymogi dotyczące „racjonalnych usprawnień” i powinny one być spełniane w zakresie, w jakim to konieczne, w szczególności w odniesieniu do miejsc pracy i nauki.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).

- (39) Organy sektora publicznego powinny stosować określone w niniejszej dyrektywie wymogi dostępności, o ile wymogi te nie nakładają na nie nieproporcjonalnie dużego obciążenia. Oznacza to, że w uzasadnionych przypadkach zapewnienie pełnej dostępności określonych treści może nie być dla organu sektora publicznego racjonalnie możliwe. Organ ten powinien jednak nadal udostępniać te treści w jak największym stopniu, i zapewniać pełną dostępność innych treści. Wyjątki od obowiązku spełnienia wymogów dostępności wynikające z nieproporcjonalnego obciążenia, jakie one nakładają, nie powinny wykraczać poza to, co jest ściśle niezbędne celem ograniczenia tego obciążenia w stosunku do określonych treści w każdym indywidualnym przypadku. Środki, które nałożyłyby nieproporcjonalne obciążenie, powinny być rozumiane jako środki, które nałożyłyby nadmierne organizacyjne lub finansowe obciążenie na dany organ sektora publicznego, lub zagroziłyby zdolności tego organu do realizacji jego celów albo do publikowania informacji potrzebnych lub istotnych z punktu widzenia jego zadań i usług, z uwzględnieniem prawdopodobnych korzyści lub szkód dla obywateli, w szczególności dla osób niepełnosprawnych. Przy jakiegokolwiek ocenie, w jakim stopniu nieproporcjonalne obciążenie uniemożliwia spełnienie wymogów, należy brać pod uwagę wyłącznie uzasadnione powody. Uzasadnieniem nie powinno być niepriorytetowe traktowanie, brak czasu ani brak wiedzy. Na podobnej zasadzie powody te nie powinny stanowić uzasadnienia dla nienabywania lub nieopracowywania systemów oprogramowania do zarządzania treściami stron internetowych oraz aplikacji mobilnych w sposób dostępny, ponieważ istnieją wystarczające i pomocnicze techniki zapewniające dostępność tych systemów i umożliwiające spełnienie wymagań dostępności zawartych w niniejszej dyrektywie.
- (40) Interoperacyjność związana z dostępnością powinna maksymalizować kompatybilność treści z istniejącymi i przyszłymi aplikacjami klienckimi i technologiami wspomagającymi. W szczególności treści stron internetowych i aplikacji mobilnych powinny zapewniać na użytek aplikacji klienckich wspólne kodowanie wewnętrzne języka naturalnego, struktur, relacji i sekwencji, a także danych wszelkich osadzonych elementów interfejsu użytkownika. W ten sposób interoperacyjność staje się źródłem korzyści dla użytkowników, pozwalając im na wykorzystanie posiadanych aplikacji klienckich do uzyskiwania dostępu do stron internetowych i aplikacji mobilnych z każdego miejsca; kolejną korzyścią dla użytkowników mogłoby stać się szerszy wybór i niższe ceny w całej Unii. Na interoperacyjności skorzystaliby również dostawcy i nabywcy produktów i usług związanych z dostępnością stron internetowych oraz aplikacji mobilnych.
- (41) Niniejsza dyrektywa ustanawia wymogi dostępności dla stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego. Aby ułatwić spełnienie tych wymogów przez przedmiotowe strony internetowe i aplikacje mobilne, należy wprowadzić domniemanie zgodności w odniesieniu do przedmiotowych stron internetowych i aplikacji mobilnych spełniających normy zharmonizowane lub ich części, które są opracowywane i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012⁽¹⁾, dla potrzeb określenia szczegółowych specyfikacji związanych z tymi wymogami. Na podstawie tego rozporządzenia państwa członkowskie i Parlament Europejski powinny mieć możliwość zgłaszania zastrzeżeń wobec wszelkich norm zharmonizowanych, które ich zdaniem nie spełniają całkowicie wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie.
- (42) Europejskie organizacje normalizacyjne przyjęły normę europejską EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), określającą wymagania dostępności funkcjonalnej produktów i usług ICT, w tym treści internetowych, które mogłyby być wykorzystywane w ramach zamówień publicznych, a także w celu wspierania innych dziedzin polityki i prawodawstwa. Domniemanie zgodności z wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie powinno opierać się na pkt 9, 10 i 11 normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Specyfikacje techniczne przyjęte na podstawie niniejszej dyrektywy powinny zapewnić dalsze doprecyzowanie normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) w odniesieniu do aplikacji mobilnych.
- (43) Specyfikacje techniczne i normy opracowane w zakresie wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie powinny także uwzględniać specyfikę koncepcyjną i techniczną urządzeń mobilnych.
- (44) Organy sektora publicznego powinny wydać oświadczenie w sprawie dostępności o zgodności swych stron internetowych i aplikacji mobilnych z wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie. To oświadczenie w sprawie dostępności powinno obejmować, w stosownych przypadkach, przewidziane dostępne alternatywy.
- (45) Aplikacje mobilne można uzyskać z różnych źródeł, w tym z prywatnych sklepów z aplikacjami. Informacje o dostępności mobilnych aplikacji organów sektora publicznego pobieranych ze źródeł stron trzecich należy podawać wraz z opisem takich aplikacji mobilnych, jaki przedstawiany jest użytkownikom przed pobraniem

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12).

takich aplikacji. Nie obliuguje to operatorów największych platform do tego, by zmienili swoje mechanizmy dystrybucji aplikacji, lecz nakłada na organy sektora publicznego wymóg udostępnienia stosownego oświadczenia w sprawie dostępności z wykorzystaniem istniejących lub przyszłych technologii.

- (46) Należy ustanowić mechanizm informacji zwrotnej umożliwiający każdej osobie poinformowanie zainteresowanych organów sektora publicznego o wszelkich przypadkach niezgodności przedmiotowych stron internetowych lub aplikacji mobilnych z wymogami dostępności, określonymi w niniejszej dyrektywie, oraz zwrócenie się o informacje wykluczone. Tego rodzaju wnioski o informacje mogą również dotyczyć treści, które są wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy lub w inny sposób wyłączone z obowiązku przestrzegania wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie, takie jak formaty plików dokumentów biurowych, media zmienne w czasie nagrane z wyprzedzeniem lub treści zarchiwizowanych stron internetowych. Użytkownicy stron internetowych lub mobilnych aplikacji organów sektora publicznego powinni mieć możliwość, za pomocą mechanizmu informacji zwrotnej, powiązanego z postępowaniem wykonawczym, zwracania się o potrzebne informacje, w tym usługi i dokumenty. W odpowiedzi na uzasadnione i racjonalne wnioski dany organ sektora publicznego powinien dostarczyć informacji w sposób adekwatny i właściwy oraz w rozsądnym terminie.
- (47) Państwa członkowskie powinny podjąć środki niezbędne w celu popularyzowania wiedzy o programach szkoleniowych odnoszących się do dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych, a przeznaczonych dla odpowiednich zainteresowanych stron i pracowników odpowiedzialnych za dostępność stron internetowych lub aplikacji mobilnych, i w celu promowania takich programów. Należy przeprowadzić konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami lub włączać ich w przygotowywanie treści programów szkoleń dotyczących dostępności oraz programów popularyzatorskich w tej dziedzinie.
- (48) Istotne jest, by państwa członkowskie w ścisłej współpracy z Komisją promowały stosowanie narzędzi projektowych, które umożliwiają lepsze wdrożenie wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie. Takie promowanie może mieć charakter pasywny i polegać, np. na opublikowaniu wykazu kompatybilnych narzędzi projektowych bez wprowadzania wymogu ich stosowania, lub przybrać aktywną formę, np. wprowadzenia wymogu stosowania lub finansowania rozwoju kompatybilnych narzędzi projektowych.
- (49) W celu zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej dyrektywy, a w szczególności wdrożenia zgodności z wymogami dostępności, kluczowe znaczenie dla Komisji i państw członkowskich mają regularne konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami. W rozumieniu niniejszej dyrektywy pojęcie odpowiednich zainteresowanych stron obejmuje organizacje reprezentujące interesy osób niepełnosprawnych i osób starszych, partnerów społecznych, sektor zajmujący się tworzeniem oprogramowania w dziedzinie dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych oraz społeczeństwo obywatelskie.
- (50) Należy cyklicznie monitorować zgodność z wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie. Zharmonizowana metodyka monitorowania przewidywałaby opis sposobu weryfikowania – na jednolitej zasadzie we wszystkich państwach członkowskich – stopnia zgodności z wymogami dostępności, pobieranie reprezentatywnych próbek oraz cykliczność monitorowania. Państwa członkowskie powinny składać regularne sprawozdania z wyników monitorowania i co najmniej raz zdać sprawę ze środków podjętych w ramach stosowania niniejszej dyrektywy.
- (51) Metodyka monitorowania, jaka ma być ustanowiona przez Komisję, powinna być przejrzysta i porównywalna, można ją stosować w innych sytuacjach i odtwarzać. Należy zapewnić jak największą odtwarzalność metodyki monitorowania, przy uwzględnieniu tego, że czynniki ludzkie, takie jak testowanie przez użytkowników, mogą mieć wpływ na tę odtwarzalność. W celu poprawy porównywalności danych między państwami członkowskimi metodyka monitorowania powinna opisywać sposób, w jaki muszą lub mogą być przedstawiane wyniki poszczególnych testów. Aby nie powodować przesuwania zasobów z zadań polegających na zwiększaniu dostępności treści, metodyka monitorowania powinna być łatwa w użyciu.
- (52) Aby nie hamować innowacji w zakresie sposobów mierzenia dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych oraz o ile nie ogranicza to porównywalności danych w całej Unii, państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania bardziej zaawansowanych technologii monitorowania, na podstawie metodyki monitorowania ustanowionej przez Komisję.
- (53) Aby uniknąć systematycznego odwoływania się do postępowań sądowych, należy przewidzieć prawo do adekwatnych i skutecznych procedur zapewniania przestrzegania niniejszej dyrektywy. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa do skutecznego środka odwoławczego określonego w art. 47 Karty. Procedura ta powinna być rozumiana jako obejmująca prawo do wnoszenia skarg do wszelkich krajowych organów właściwych do rozpatrywania tych skarg.
- (54) W celu zapewnienia prawidłowego stosowania domniemania zgodności z wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany niniejszej dyrektywy poprzez uaktualnianie odniesień do normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac

przygotowawczych Komisja przeprowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszystkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (55) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania odpowiednich przepisów niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. W przypadku określania: specyfikacji technicznych dotyczących wymogów dostępności; metodyki, jaką powinny stosować państwa członkowskie do monitorowania zgodności przedmiotowych stron internetowych oraz aplikacji mobilnych z tymi wymogami; oraz zasad zdawania Komisji przez państwa członkowskie relacji z wyników monitorowania, należy stosować procedurę sprawdzającą. W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych ustanawiających wzór oświadczenia w sprawie dostępności należy stosować procedurę doradczą, co w żaden sposób nie wpływa na charakter i zakres obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, lecz ma na celu ułatwienie stosowania zasad, które ona ustanawia. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (56) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, tj. stworzenie zharmonizowanego rynku dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, jako że wymaga on harmonizacji różnych przepisów istniejących obecnie w ramach ich odpowiednich systemów prawnych, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości przewidzianą w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Z myślą o poprawie funkcjonowania rynku wewnętrznego niniejsza dyrektywa ma na celu zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wymogów dostępności stron internetowych organów sektora publicznego i ich aplikacji mobilnych, dzięki czemu te strony internetowe i aplikacje mobilne będą bardziej dostępne dla użytkowników, w szczególności dla osób niepełnosprawnych.
2. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy nakładające na państwa członkowskie wymóg zapewnienia, aby strony internetowe, niezależnie od urządzenia wykorzystywanego do uzyskania dostępu do nich, i aplikacje mobilne organów sektora publicznego spełniały wymogi dostępności określone w art. 4.
3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących stron internetowych i aplikacji mobilnych:
 - a) stron internetowych i aplikacji mobilnych nadawców publicznych i ich jednostek zależnych, a także innych organów lub ich jednostek zależnych wypełniających zadania nadawcy publicznego;
 - b) stron internetowych i aplikacji mobilnych NGO, które nie świadczą usług podstawowych dla społeczności lub usług odnoszących się w szczególności do potrzeb osób niepełnosprawnych lub dla takich osób przeznaczonych.
4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących treści stron internetowych i aplikacji mobilnych:
 - a) formatów plików dokumentów biurowych opublikowanych **przed dniem 23 września 2018 r.**, chyba że treści te są potrzebne do aktywnych procedur administracyjnych odnoszących się do zadań wykonywanych przez zainteresowany organ sektora publicznego;
 - b) mediów zmiennych w czasie, nagranych z wyprzedzeniem, opublikowanych **przed dniem 23 września 2020 r.**;

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- c) mediów zmiennych w czasie nadawanych na żywo;
 - d) map internetowych oraz internetowych usług mapowania, o ile w przypadku map przeznaczonych do zastosowań nawigacyjnych podstawowe informacje dostarczane są cyfrowo w sposób dostępny;
 - e) treści pochodzących od stron trzecich, które nie są finansowane przez zainteresowane organy sektora publicznego, przez nie tworzone ani nie znajdują się pod ich kontrolą;
 - f) powielenia pozycji ze zbiorów dziedzictwa, które to pozycje nie mogą zostać w pełni udostępnione ze względu na:
 - (i) niezgodność wymogów dostępności z koniecznością zachowania danej pozycji albo z autentycznością powielenia (np. kontrast); albo
 - (ii) brak zautomatyzowanych i opłacalnych rozwiązań, które pozwoliłyby na łatwe pozyskanie treści manuskryptów lub innych pozycji ze zbiorów dziedzictwa oraz przekształcenie ich w treści zgodne z wymogami dostępności;
 - g) treści ekstranetów i intranetów, czyli stron internetowych, które są dostępne tylko dla ograniczonego kręgu odbiorców, a nie dla ogółu społeczeństwa, opublikowane przed dniem 23 września 2019 r., dopóki strony te nie zostaną poddane zasadniczemu przeglądowi;
 - h) treści stron internetowych i aplikacji mobilnych zaliczane do archiwów, co oznacza, że strony te zawierają wyłącznie treści, które nie są potrzebne do aktywnych procesów administracyjnych ani nie są uaktualniane lub edytowane po dniu 23 września 2019 r.
5. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy strony internetowe i aplikacje mobilne szkół, przedszkoli lub żłobków, z wyjątkiem treści związanych z podstawowymi funkcjami administracyjnymi w internecie.

Artykuł 2

Minimalna harmonizacja

Państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać środki zgodne z przepisami Unii, które wykraczają poza wymogi minimalne dotyczące dostępności sieci stron internetowych oraz aplikacji mobilnych ustanowione niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „organ sektora publicznego” oznacza organy państwowe, regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 dyrektywy 2014/24/UE lub związki złożone z jednego lub kilku takich organów lub z jednego lub kilku takich podmiotów prawa publicznego; o ile związki te zostały utworzone w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego;
- 2) „aplikacja mobilna” oznacza oprogramowanie użytkowe zaprojektowane i opracowane przez organy sektora publicznego lub w ich imieniu, do użytku przez ogół społeczeństwa na urządzeniach mobilnych, takich jak smartfony i tablety. Nie obejmuje ona oprogramowania, które steruje tymi urządzeniami (mobilne systemy operacyjne) ani samym sprzętem;
- 3) „norma” oznacza normę w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;
- 4) „norma europejska” oznacza normę zharmonizowaną w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;
- 5) „norma zharmonizowana” oznacza normę zharmonizowaną w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;
- 6) „media zmienne w czasie” oznaczają następujące rodzaje mediów: tylko audio, tylko wideo, audio-wideo oraz audio lub wideo z funkcją interaktywną;

- 7) „pozycje ze zbiorów dziedzictwa” oznaczają dobra będące własnością prywatną lub publiczną, mające wartość historyczną, artystyczną, archeologiczną, estetyczną, naukową lub techniczną i należące do zbiorów utrzymywanych przez instytucje kulturalne, takie jak biblioteki, archiwa i muzea;
- 8) „dane pomiarowe” oznaczają wyrażone liczbowo wyniki działań monitorujących przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności stron internetowych oraz mobilnych aplikacji organów sektora publicznego z wymogami dostępności, określonymi w art. 4. Dane pomiarowe obejmują zarówno informacje ilościowe dotyczące zbadanych próbek stron internetowych oraz aplikacji mobilnych (liczba stron internetowych i aplikacji wraz z potencjalną liczbą odwiedzających lub użytkowników itp.), jak i informacje ilościowe na temat stopnia dostępności.

Artykuł 4

Wymogi dostępności stron internetowych oraz aplikacji mobilnych

Państwa członkowskie zapewniają, aby organy sektora publicznego podjęły środki niezbędne do zwiększenia dostępności swoich stron internetowych i aplikacji mobilnych poprzez uczynienie ich bardziej postrzegalnymi, funkcjonalnymi, zrozumiałymi i rzetelnymi.

Artykuł 5

Nieproporcjonalne obciążenie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy sektora publicznego stosowały określone w art. 4 wymogi dostępności, o ile wymogi te nie nakładają na organy sektora publicznego w świetle celów tego artykułu nieproporcjonalnie dużego obciążenia.
2. Aby ocenić zakres, w jakim zgodność z wymogami dostępności określonymi w art. 4 nakłada na organy sektora publicznego nieproporcjonalnie duże obciążenie, państwa członkowskie zapewniają, by zainteresowane organy sektora publicznego uwzględniały istotne okoliczności, w tym:
 - a) wielkość, zasoby i charakter danego organu sektora publicznego; oraz
 - b) szacowane koszty i korzyści dla danego zainteresowanego organu sektora publicznego w odniesieniu do szacowanej korzyści dla osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem częstotliwości i czasu korzystania z konkretnej strony internetowej lub aplikacji mobilnej.
3. Nie naruszając ust. 1 niniejszego artykułu, zainteresowane organy sektora publicznego przeprowadzają wstępną ocenę zakresu, w jakim zgodność z wymogami dostępności określonymi w art. 4 pociąga za sobą nieproporcjonalnie duże obciążenie.
4. Jeżeli organ sektora publicznego skorzystał z odstępstwa przewidzianego w ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do konkretnej strony internetowej lub aplikacji mobilnej po dokonaniu oceny, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w oświadczeniu w sprawie dostępności, o którym mowa w art. 7, wyjaśnia, które elementy wymogów dostępności nie mogły zostać spełnione, oraz, w stosownych przypadkach, wskazuje dostępne alternatywy.

Artykuł 6

Domniemanie zgodności z wymogami dostępności

1. Domniemywa się, że treści stron internetowych i aplikacji mobilnych, spełniające normy zharmonizowane lub części norm zharmonizowanych, do których odesłania zostały opublikowane przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012, spełniają określone w art. 4 wymogi dostępności objęte tymi normami lub ich częściami.
2. W przypadku gdy odesłania do zharmonizowanych norm, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie zostały opublikowane, uznaje się, że treści aplikacji mobilnych, które są zgodne ze specyfikacjami technicznymi lub z ich częściami, spełniają wymogi dostępności określone w art. 4, objęte tymi specyfikacjami technicznymi lub ich częściami.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające specyfikacje techniczne, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Te specyfikacje techniczne są zgodne z wymogami dostępności, o których mowa w art. 4, oraz zapewniają poziom dostępności co najmniej równoważny z tym zapewnianym przez normę europejską EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 3. Pierwszy z takich aktów wykonawczych przyjmuje się, jeżeli do dnia 23 grudnia 2018 r. nie opublikowano odesłań do zharmonizowanych norm, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. W przypadku gdy nie opublikowano odesłań do zharmonizowanych norm, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, domniemywa się, że treści stron internetowych, które spełniają odpowiednie wymogi lub odpowiednie części wymogów normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), są zgodne z wymogami dostępności, określonymi w art. 4, objętymi tymi odpowiednimi wymogami lub ich częściami.

W przypadku gdy nie opublikowano odesłań do zharmonizowanych norm, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz w sytuacji braku specyfikacji technicznych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, domniemywa się, że treści aplikacji mobilnych, które spełniają odpowiednie wymogi lub odpowiednie części wymogów normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), są zgodne z wymogami dostępności określonymi w art. 4, objętymi tymi odpowiednimi wymogami lub ich częściami.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 w celu zmiany ust. 3 niniejszego artykułu poprzez uaktualnienie odesłań do normy europejskiej EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), tak aby wprowadzić odesłania do nowszych wersji tej normy lub do normy europejskiej, która ją zastąpi, w zakresie, w jakim ta wersja lub norma spełnia wymogi dostępności określone w art. 4 oraz zapewnia poziom dostępności co najmniej równoważny z tym zapewnianym przez normę europejską EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Artykuł 7

Środki dodatkowe

1. Państwa członkowskie zapewniają, by organy sektora publicznego przedstawiały i regularnie aktualizowały szczegółowe, wyczerpujące i jasne oświadczenie w sprawie dostępności, dotyczące zgodności ich stron internetowych i aplikacji mobilnych z niniejszą dyrektywą.

W przypadku stron internetowych oświadczenie w sprawie dostępności podaje się w dostępnym formacie, za pomocą wzoru oświadczenia w sprawie dostępności, o którym mowa w ust. 2, i publikuje się je na odpowiedniej stronie internetowej.

W przypadku aplikacji mobilnych oświadczenie w sprawie dostępności podaje się w dostępnym formacie, korzystając ze wzoru oświadczenia w sprawie dostępności, o którym mowa w ust. 2, i udostępnia je na stronach internetowych organu sektora publicznego, który tę aplikację mobilną opracował, lub wraz z innymi informacjami, które są udostępniane podczas pobierania aplikacji.

Oświadczenie to zawiera:

- a) wyjaśnienia dotyczące tych części treści, które nie są dostępne, oraz przyczyn tej niedostępności, a także, w stosownych przypadkach, informacje o przewidzianych dostępnych alternatywach;
- b) opis mechanizmu informacji zwrotnej, umożliwiający każdej osobie poinformowanie zainteresowanych organów sektora publicznego o wszelkich przypadkach niezgodności ich stron internetowych lub aplikacji mobilnych z wymogami dostępności, określonymi w art. 4, oraz zwrócenie się o informacje wykluczone na mocy art. 1 ust. 4 i art. 5; oraz
- c) link do procedury wykonawczej określonej w art. 9, która może zostać zastosowana w przypadku uzyskania niezadowolającej odpowiedzi na zgłoszenia informacji zwrotnych lub wniosków o informacje.

Państwa członkowskie zapewniają, by organy sektora publicznego udzielały w odpowiednim terminie stosownych odpowiedzi na zgłoszenia informacji zwrotnych lub wnioski o informacje.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wzór oświadczenia w sprawie dostępności. Akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 11 ust. 2. Komisja przyjmuje pierwszy akt wykonawczy do dnia 23 grudnia 2018 r.

3. Państwa członkowskie podejmują środki, aby ułatwić rozszerzenie stosowania wymogów dostępności określonych w art. 4 na inne rodzaje stron internetowych lub aplikacji mobilnych niż te, o których mowa w art. 1 ust. 2, oraz w szczególności na strony internetowe lub aplikacje mobilne objęte istniejącymi przepisami krajowymi w zakresie dostępności.
4. Państwa członkowskie promują programy szkoleń dotyczących dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych a przeznaczonych dla odpowiednich zainteresowanych stron i pracowników organów sektora publicznego, mające na celu szkolenie ich w jaki sposób tworzyć i aktualizować dostępne treści stron internetowych i aplikacji mobilnych, oraz ułatwiają organizowanie takich programów.
5. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne działania, by popularyzować wiedzę na temat wymogów dostępności określonych w art. 4, ich korzyści dla użytkowników i właścicieli stron internetowych i aplikacji mobilnych oraz na temat możliwości przekazywania informacji zwrotnych w przypadku niezgodności z wymogami niniejszej dyrektywy, jak określono w niniejszym artykule.
6. Do celów monitorowania i sprawozdawczości, o których mowa w art. 8, Komisja ułatwia współpracę na szczeblu unijnym między państwami członkowskimi, a także między państwami członkowskimi a odpowiednimi zainteresowanymi stronami, tak by umożliwić między nimi wymianę najlepszych praktyk i dokonać przeglądu metodyki monitorowania, o której mowa w art. 8 ust. 2, w zakresie zmian na rynku i zmian technicznych oraz postępów w dziedzinie dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych.

Artykuł 8

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie regularnie monitorują zgodność stron internetowych i aplikacji mobilnych organów sektora publicznego z wymogami dostępności określonymi w art. 4 w oparciu o metodykę monitorowania przewidzianą w ust. 2 niniejszego artykułu.
2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające metodykę monitorowania zgodności stron internetowych i aplikacji mobilnych z wymogami dostępności określonymi w art. 4. Metodyka ta jest przejrzysta, porównywalna i łatwa do zastosowania, można ją stosować w innych sytuacjach i odtwarzać. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 3. Komisja przyjmuje pierwszy taki akt wykonawczy do dnia 23 grudnia 2018 r.
3. Metodyka monitorowania, o której mowa w ust. 2, może uwzględniać analizy ekspertów i obejmuje:
 - a) cykliczność monitorowania, a także dobór próby stron internetowych i aplikacji mobilnych objętych monitorowaniem;
 - b) na poziomie stron internetowych – dobór próby stron internetowych oraz treści tych stron;
 - c) na poziomie aplikacji mobilnych – treści do zbadania, z uwzględnieniem momentu pierwotnego wprowadzenia aplikacji i kolejnych aktualizacji jej funkcji;
 - d) opis sposobu, w jaki należy wystarczająco wykazać zgodność lub brak zgodności z wymogami dostępności określonymi w art. 4, z bezpośrednim odesłaniem, w stosownych przypadkach, do odpowiednich opisów w normie zharmonizowanej lub, w razie braku takiej normy, w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 6 ust. 2, lub w normie europejskiej, o której mowa w art. 6 ust. 3;
 - e) w przypadku stwierdzenia niedociągnięć – mechanizm przekazywania danych i informacji dotyczących zgodności z wymogami określonymi w art. 4, w formie, który może być wykorzystywany przez organy sektora publicznego w celu skorygowania tych niedociągnięć; oraz
 - f) odpowiednie ustalenia, w tym, w razie potrzeby, przykłady i wskazówki dotyczące badań automatycznych, ręcznych i badań użyteczności, łącznie z ustaleniami dotyczącymi pobierania próby, w sposób zgodny z cyklicznością monitorowania i sprawozdawczości.
4. Do dnia 23 grudnia 2021 r., a następnie co trzy lata państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie z wyników monitorowania, z uwzględnieniem danych pomiarowych. Sprawozdanie to jest sporządzane w oparciu o zasady sprawozdawczości, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu. Sprawozdanie zawiera także informacje na temat stosowania postępowania wykonawczego określonego w art. 9.

5. W odniesieniu do środków przyjętych na podstawie art. 7 pierwsze sprawozdanie powinno także obejmować:
 - a) opis mechanizmów ustanowionych przez państwa członkowskie na potrzeby konsultowania się z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w sprawie dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych;
 - b) procedury upubliczniania informacji na temat wszelkich zmian w obszarze polityki dostępności w odniesieniu do stron internetowych i aplikacji mobilnych;
 - c) doświadczenia i ustalenia z wdrożenia przepisów dotyczących zgodności z wymogami dostępności określonymi w art. 4; oraz
 - d) informacje o szkoleniach i działaniach informacyjnych.

Jeżeli w elementach, o których mowa w akapicie pierwszym, wprowadzono istotne zmiany, państwa członkowskie uwzględniają w swoich kolejnych sprawozdaniach informacje na temat tych zmian.

6. Treści wszystkich sprawozdań, które nie muszą obejmować wykazu zbadanych stron internetowych, aplikacji mobilnych lub organów sektora publicznego, są podawane do wiadomości publicznej w dostępnym formacie. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające zasady przekazywania przez państwa członkowskie sprawozdań do Komisji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 3. Komisja przyjmuje pierwszy taki akt wykonawczy do dnia 23 grudnia 2018 r.

7. Do dnia 23 września 2018 r. państwa członkowskie informują Komisję o wyznaczonym organie, któremu powierza się funkcje monitorowania i sprawozdawczości.

Artykuł 9

Postępowanie wykonawcze

1. Państwa członkowskie zapewniają dostępność odpowiedniego i skutecznego postępowania wykonawczego, tak by zagwarantować zgodność z niniejszą dyrektywą odnośnie do wymagań określonych w art. 4 i 5 oraz art. 7 ust. 1. W szczególności państwa członkowskie zapewniają ustanowienia postępowania wykonawczego, takiego jak możliwość nawiązania kontaktu z rzecznikiem praw obywatelskich, tak aby zapewnione było skuteczne rozpatrywanie zgłoszeń informacji zwrotnych lub wniosków o informacje otrzymanych zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. b) oraz by dokonany został przegląd oceny, o której mowa w art. 5.

2. Do dnia 23 września 2018 r. państwa członkowskie informują Komisję o wyznaczeniu organu odpowiedzialnego za wdrożenie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 10

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 6 ust. 4, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 23 czerwca 2017 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 11

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 12

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 23 września 2018 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odesłania określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych środków prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.
3. Państwa członkowskie stosują te środki, jak następuje:
 - a) w odniesieniu do stron internetowych organów sektora publicznego nieopublikowanych przed dniem 23 września 2018 r.: od dnia 23 września 2019 r.;
 - b) w odniesieniu do stron internetowych organów sektora publicznego nieobjętych lit. a): od dnia 23 września 2020;
 - c) w odniesieniu do mobilnych aplikacji organów sektora publicznego: od dnia 23 czerwca 2021 r.

Artykuł 13

Przegląd

Komisja przeprowadza przegląd stosowania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 23 czerwca 2022 r. Przegląd ten uwzględni sprawozdania państw członkowskich na temat wyników monitorowania określonego w art. 8 oraz wykorzystania procedury wykonawczej określonej w art. 9. Zawiera on również przegląd postępów technicznych, które mogłyby zapewnić łatwiejszy dostęp do niektórych rodzajów treści wyłączonych z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Wyniki tego przeglądu są podawane do wiadomości publicznej w dostępnym formacie.

Artykuł 14

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 15***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 26 października 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. LESAY

Przewodniczący
